

1680.

- 1²⁵⁶ Beckmann, Joh. Volk: De imperitia et infirmitate
2 Exmpl. 1680 & 1746.
- 2⁹²⁷ Beckmann, Joh. Volk: De aestimio . . . 2 Exmpl.
1680 & 1720.
3. Falckner, Joh. Christophorum: De gratia seu jure
aggratiandi.
4. Falckner, Johann Christoph: De jure prohibendi.
5. Falckner, Joh. Christophorum: De injuria parentum
erga liberos.
6. Fieren, Johannes Bernhardus: De licentia civitatis.
7. Jacobs, Johannes: Specimen differentiarum juris civitatis
Romani et statutaris liberae S. R. J. ~~imp~~ rei publicae
Munensis
8. Jacobs, Johannes: De lactu.
9. Jessen, Matthias: De novatione in specie sic dicta
10. Jessen, Matthias: De praerogativa creditorum
in pignore.

1680.

- 11^a ² Kaempffer, Joachimus : Jus appalsus 2 Exempl
12. Kaempffer, Joachimus : Lex regula [1.] l. foeminae [2.]
et l. eius [3.] l. l. vel. ff.
13. Kaempffer, Joachimus : De augmento. Continetio ult.
partis specialis membrum II. De juris augmentorum,
extra causam domini, qualis habetur.
14 Kaempffer, Joachimus : Coloni partiarum jura.
15^a ² Lynckerus, Nicol. Christoph : De fendo pecuniaria
2 Exempt. 1680 : 1725.
16 Lynckerus, Nicol. Christophom : De fideicommissis
universalibus.
17^a ² Lynckerus, Nicolaus Christophom : De potestate
eminente principis in judiciis. 2 Exempt. 1680 : 1725.

COLONIPAR-
TIARII JURA, ^{1680, 14}

Divinâ annuente gratiâ,

ac permissu

MAGNIFICÆ FACULTATIS
JURIDICÆ,

in

Celeberrimâ Academiâ Jenensi,

PRÆSIDE

DN. JOACHIMO Rämpffer/J.U.D.

die Julii ANNO MDC LXXX.

placido Eruditorum examini

publicè subjiciet

A. & R.

CHRISTIANUS Schulz/

Gustrov. Mecklenb.

J E N Æ,

Literis Joh. Jacobi Bauhoferi.

KÖNIGLICH
UNIVERS.
ZVHALIE

COLONIAR.

TIARII JURA

Divina ammentie gratia

apostolica

MAGNIFICÆ FACULTATIS

JURIDICÆ

Celeberrimæ Academiæ

PRÆSIDE

DN. JOACHIMO Gumpfer. J. U. D.

JOH. ANNO MDC LXX.

CHRISTIANUS Gumpfer

Gumpfer

Litteris Joh. Jacobi Baumg.

I. N. J.

DE

COLONO PARTIARIO.

Th. I.

Locationem & conductionem, secundum suam, quam ex legibus habet naturam, cum Vinn. *ad princ. Inst. de locat. & Cond. & Ludvv. Exerc. Justin. 13. th. 5.* ita definitio. Locatio & Conduccio est contractus consensualis, quo usus rei, vel opera, pro certa mercede conceditur.

Definitio locationis & conductionis.

Th. II.

Sic definita locatio, vel ex re locata, vel ex mercede constituta, vel ex modo locationis, aliisque accidentibus, & qualitatibus, varie dividitur; Mejer. *in Coll. Arg. tit. locati th. 5.* Ego ex illa divisione, qua ratione constituta mercedis, alia *Nummaria*, alia *Pecuniaria*, alia *Partiaria* dici solet, (vid. Wesenb. *tit. ff. locat. n. 7.*) Ultimam *Partiariam* nempe *Locationem*, praesenter exponere, in eoque publicum habere disputandi exercitium constitui.

Divisio ejusdem.

Thema Disputationis.

Th. III.

Inscripti autem disputationem, *Colonum Partiariarum*, quod ad eum, ejusque jura, proposita locationis *partiarie* potissimum spectet materia; tum quod *Coloni* pro fructuum parte, fundos plerumque conducere, & horum

Ratio inscriptionis.

A

con-

ter *Locator Partiarus est qui ita locavit prædium rusticum, ut* *Locator*
partem fructuum in eo nascentium, pensionis nomine acciperet. Con- *partiarus*
ductor, sive Colonus partiarus, est, cui usus prædii rustici, pro certâ *quis?*
in eò nascentium fructuum parte præstandâ, est concessus l. 25. §. 6. loc. *Colonus par-*
sive ut Cujacii voce utar, Partiarus est qui, partem fructuum *tiarius quis?*
confert domino, partem sibi reservat **Der den Acker um einen**
gewissen Theil Frucht / als um die Helffte bestellet. Struv.
Synt. Jur. Civ. Exerc. 24. th. 5. Quod si tamen quis operas
ad agrum vel vineam colendam hæc lege promittat, ut cer-
ta fructuum in agro nascentium pars, mercedis vice à
domino præstetur, contractus erit innominatus, non loca-
tio & conductio partiaria, nec enim sufficit, ut portio fru-
ctuum mercedis loco præstetur, domino, pro usu fundi loca-
ti. Hoc casu opera locatur, ut pars fructuum non à Colono,
sed a Domino præstetur, qualis innominata est conventio,
facio ut des. Confer th. 12.

Th. V.

Causa efficiens hujus locationis est voluntas contrahen- *Causa effi-*
tium, quâ ita inire contractum initio placuit pr. l. de Obl. ex *ciens.*
cons. l. consensu 2. de O. & A. l. qui admittitur 19. l. plane si 37. ff.
pro soc. isque vel expressus, uti in omni primâ locatione &
conductione, vel tacitus, uti in reconductione, si colonus
partiarus finito contractus tempore, in fundo accepto
remanerit, domini scientis accedente patientiâ, tum enim
contractus in annum renovatus censetur, quamvis initio
in triennium auf ein Pflug-Recht fuerit initus, arg. l.
item quaritur 13. §. qui impleto 11. & seq. ff. locat. Sanè si bis
per annum fructus pervenirent, uti in Ægypti prædiis
contingere testis est Plinius lib. 3. nat. hist. c. 20. tacita recon-
ductio saltem in sex menses, si lustratim aut altero tertio-
ve anno fructus ederentur, in duos tres aut quinque annos
facta censeretur conductio. Franz. ad ut. locat. n. 8.

Quomodo
tacito con-
sensu fiat re-
locatio?

Th. VI.

Ceterum procedunt hæc, si mero consensu, pacto ni-
mirum aut verbis, ut puta stipulatione, primam placuerit
contrahere conductionem, ut tacita, per retentionem fun-
di & novam culturam, reconductio facta censeatur: Man-
tic. *de tacit. & ambig. convent. lib. 5. tit. 15. n. 18.* si vero in-
scriptis prima celebrata fuerit conductio, reconductionem
tacitam locum non habere, putant Faber. *in Cod. suo lib. 4.
tit. de locat. 41. def. 48.* Gomez. *lib. 2. resolut. c. 3. n. 16.*
Carpz. *p. 2. c. 37. d. 9. n. 9. & 10. per l. l. 13. §. ult. ibi: nisi in scriptis
certum tempus comprehensum est ff. locat. & per hanc rationem;*
quando enim contractus ex scripturâ, vires suas accepit,
solus ille tacitus consensus, qui ex locatoris patientiâ indu-
citur, facere non potest, ut plus scriptum videatur, quam re-
vera scriptum sit. Quamvis nec ratio ista impediatur, quo-
minùs qui subest scripturæ consensus, solus ad locationem
& relocationem sufficiens, tacite, remissa scripturæ nova
interventione, ex facto præsumi & ad reconductionem per
retentionem fundi novamque culturam, & domini patientiam
extendi queat, jusque idem partiariæ locationis, secun-
dum proprios conventionis effectus, in utroque tacite prio-
rem contractum renovantium, sese exserere debeat, secun-
dum *l. item queritur 13. §. qui impleto 11. ff. locati.*

Th. VII.

Contrariè
solutio. Nec in contrarium faciunt, *d. l. 13. §. fin. verba: nisi
in scriptis &c.* quæ sanè malè intelliguntur, dum pessimè ad
remotiora trahuntur. Docet Ulpianus *in d. §. impleto,*
quod si completo tempore conductionis, in lustrum v. g.
factæ conductor remanserit in conductione, reconduxisse vi-
deatur; Sed hoc in subsequentibus limitat procedere in
uno saltem anno, quo tacuerunt, non etiam insequentibus,
nisi & in iis singulis tacuerunt: & hoc iterum, quod recon-
ductio

ductio tacita in annum integrum facta censeatur, restringit ad prædia rustica, ex quibus fructus nullus esse potest, nisi per annum facta sit conductio; In urbanis vero prædiis, cum singulis diebus imò momentis, fructus conductionis percipiatur, & utilitatem præstent, ideo urbanorum prædiorum reconductio in nullum certum tempus censeatur esse facta, nisi fortè in scripturâ certâ reconductionum spacia sint determinata, per quæ semel cœpta stare debeat conductio, eò namque casu, si novum conductionis tempus habitare cœperit, per hocce totum in urbanis prædiis reconductio facta fuisse censebitur: atque hanc mentem esse Ulpiani ex ipsis verbis apparet. Ideo namque *in urbanis*, inquit, *prædiis alio jure utimur; ut, prout quisque habitaverit, ita & obligetur, nisi in scriptis certum tempus conductione comprehensum est.* Quis quæso non videt, exceptionem non esse de regula. Quod reconductio tacite fiat, hæc in dubium ab Ulpiano nunquam fuit vocata, uti ex verbis *d. l. item 13. §. 11. & ex l. seq. 14.* clarum est. Sed ab ista, quæ proximè de tempore reconductionis, in prædiis urbanis præmittitur. Quod nempe reconductio in prædiis urbanis non fiat ad certum tempus, sed prout quis habitaverit. Huic regulæ subjicitur & cohæret exceptio: *nisi in scriptis certum tempus conductione comprehensum fuerit.* Ut tum etiam in his prædiis urbanis, quemadmodum in rusticis in certum tempus reconductio fiat, nempe in rusticis, *in annum, in Urbanis, in tempus quod prima scriptura comprehensum est.* Falso ergò hinc colligitur: *si scriptura intervenerit ab initio, non posse tacite fieri reconductionem, imò contrarium, nempe etiam tum si per scripturam primitus conventum fuerit, reconductionem tacite fieri posse, rectius colligitur, uti ipse Ulpianus in l. qui ad certum 14. ff. locat.* innuere videtur, ubi, quod in reconductione nulla opus sit scriptura, adeoque solo tacito consensu fieri possit, docet.

Th. IIX.

An in recon-
ductione ta-
cita pignora
obligata ma-
neant?

Illud quoque communi locationum jure constat, & ad partiarum etiam locationem sicut præcedentia omnia trahendum est: quod nempe si reconductio tacita fuerit facta, cum iisdem qualitatibus & pactis quibus prima stetit, inita censeatur, Mantic. *de tac. & amb. convent. lib. 5. r. 15. n. 39.* Gomez. *lib. 2. Resolut. c. 3. n. 17.* unde & pignorum, à conductore datorum, extenditur obligatio, & per reconductionis tempora durat. *d. l. 13. §. fin. ff. l. legem quidem. 16. C. locat.* Non tamen nova ista reconductio ad illa contractus accessoria extenditur, quæ tertii consensum requirunt, unde fidejussores, finitâ primâ locatione, liberantur. *d. l. 13. §. f. ff. l. sicum. 7. C. de locat. l. si fidejussor. 29. §. fidejussor. ult. ff. Mand. l. si fidej. 27. C. de fidejuss. saltem ope exceptionis. l. obligationem fere. 44. §. circa diem. 1. ff. de O. & A.* Quod si ex post facto placuerit, ut pretii nomine certus frumenti modus accipiatur, uti in *l. sed addes 19. §. si dominus 3. ff. de locat.* non erit partiarum locatio; sed officio saltem judicis continebitur, quanti intersit, conductori in frumento potius, quàm in pecunia solvere pensionis exceptam portionem *d. l. sed addes. 19. §. 3. ff. locati.*

Th. IX.

Subiectum.

Subiectum sunt personæ Contrahentes, quæ contrahendo se obligare non prohibentur, *arg. l. mutus. 45. §. 1. ff. de procurat.* Vide Mejer. *in Coll. Argent. h. t. n. 6. 7. 8.* & in specie de his, qui Colonariam conductionem olim subire prohibebantur. *J. O. Tabor. in tr. de jure Colonar. th. 24.* Vocantur autem istæ personæ, altera quidem *Locator*, qui vel Dominus esse debet vel bonæ fidei possessor, *l. si quis 9. ff. locat.* vel Usufructuarius, qui fundum, in quo usumfructum habet, locare potest, *d. l. si quis. 9. §. 1. l. arboribus. 12. §. Usufructuarius, 2. ff. de Usufr.* Imo & Conductor fundum condu-

ctum.

21
Cum iterum alii, majori etiam pensione, locare potest.
*l. si tibi 7. cum seq. 8. l. si in lege 24. §. si colonus 1. ff. locat. l. nemo
C. eod. quo casu eum qui à conductore conduxit subcondu-
ctorem vocare solent. Altera persona, Colonus partiarus,
l. si merces. 25. §. vis major. 6. ff. locat.*

Th. X.

Objectum hujus locationis duplex est, aliud ex parte Con-
ductoris seu Coloni, aliud ex parte locatoris. Illud est quod
contrahendo conductor magis intendit; sive circa, quod
conductor contrahendo magis occupatur; Et est omnis
res per industriam & sumptum conductoris utenda & fru-
enda, quatenus usus vel fructus ejus in quantitate consistit,
& secundum quantitatem, divisionem in portiones quan-
tas recipit: quomodo & gregis partiarus est conductor
*l. si pascenda 8. C. de pact. ratione tamen Coloni cujus specia-
lius est nomen quam conductoris, non nisi prædia rustica
aliena, objectum ejus constituunt, qualia sunt fundi, agri,
prædia, prata, pascua, silvæ, vineæ, quæ tamen aliquan-
do ædificia adjuncta habent Einen Hoff und andere
Gebäude.*

Objectum
duplex.

1. ex parte
Conductoris,
sunt:

Th. XI.

Aliena dixi prædia objectum esse partiariæ condu-
tionis; quia si ex proprio quis fundo partem fructuum
singulis annis præstare teneatur, eine Landgarbe/ Land
acht/ Bodenzins/ non erit locatio & conductio; & quam-
vis talis non nunquam annuus redditus, dimidia, tertia, quar-
ta vel quinta pars fructuum esse soleat, atque inde possesso-
res talium prædiorum Coloni etiam partiarum à Dd. appella-
ri consueverint, Lindenspur ad Ord. provinc. fol. 37. n. 30.
Speidel. in specul. voc. Bodenzins. Wehner. Obs. Pract. Voc.
Wiederkauffliche Zins. tamen verè non sunt, cum non
ex alieno fundo nec ex contractu, sed tanquam reale onus
& ex

Aliena præ-
dia,

& ex proprio fundo solvantur. arg. d. l. si merces. 25. §. vis major. 6. junct. l. si quis 9. §. f. ff. l. qui rem. 20. C. de locat. l. neque pignus. 45. de R. l. Dicuntur talia bona halb / drey / vier / oder fünffhellige Güter. Vide Wehneri supplementum verbo Landgarben. & in specie, von Landgarben theilbaren Gütern / Bodenzins. Befold. lib. 2. Polit. c. 4. n. 2.

Th. XII.

Et quidem
rustica.

Dixi prædia Rustica esse objectum, partiariæ locationis: unde constat, operarum, usus ædium, habitationis, Inulæ, coenaculi, horrei, currus, vehiculi ad onus portandum, navis, doliorum, instrumentorum aut similium, quorum tamen aliàs, locatio & conductio subsistit, partiariam non esse locationem; Aut enim illorum usus & fructus planus est, non industrialis & sumptuosus; aut si sit industrialis, tamen non permanens, & corporalis, ut in partes quantitativas dividi possit; nec enim quas loco operas, illarum pro mercede partem recipere possum; nec si domum, aut horreum, aut vehiculum tibi locem, usus illius partem, mercedis nomine habere possum. Sed ita fundum, agrum, prædium, gregem, locari, novi quid non est, cum enim per industriam fructus ex iis rebus conductis percipiuntur, iique percepti fructus; per se subsistentes & divisibiles sint, in quantas portiones (quæ duo, ut stet rei partiariæ locatio, requiruntur) rectè eorum partiaria constituitur locatio.

Th. XIII.

Ex parte locatoris perinde est an prædia sint propria, an aliena.

Caterum, a parte locatoris (nam à conductoris parte proprius fundus in conductionem venire nequit uti Thesi XI. dixi,) an res sit aliena, an propria, ut in nulla, ita nec in hac locatione quicquam refert, l. si tibi 7. ff. locat. quia dominium transferri necesse non est. l. non solet. 39. h. t. ne in emptionis contractum incidat. l. convenit. 65. ff. de Contr.

Contr. emt. l. Sabinus 20. eod. Nec attenditur, rerum sit corporalium an incorporalium illa locatio, cum & usufructus hoc modo rectè locetur. §. *minus autem 1. Inst. de Usu & habit. l. arboribus. 12. §. 2. l. non vitur. 38. ff. de Usufr.* retento scilicet jure, quod ejus personæ cohæret. *l. si usufructus. 66. ff. de jur. dot.* Similiter se moventes. *l. si pascenda 8. C. de pact.* hoc modo rectè locantur.

Th. XIV.

Sed dubitari posset, anne illarum rerum, ut puta, currus, vehiculi navigii, hospitii &c. quæ ab objecto Partiaræ locationis, in XII. thesi sunt exclusa, hanc tamen recipiant locationem; quippe 1. Industrialis & sumptuaria fructuum, ex his rebus, est perceptio. 2. & ipse fructus harum rerum, quamvis transiens sit, & in usu magis consistat; tamen & divisibilis est, in partes quotas, secundum temporis vel usus ipsius rei mensuram, v. g. Concedo vehiculum, vel navigium, ita ut tertiam rerum quam capit partem, ex meis rebus transvehat conductor, una cum suis: Concedo hospitium, ut certis ex anno diebus, ipse recipiar cum familiâ meâ mercedis nomine. Verum *respondetur*, id, quod vulgò Dd. ad subvertendam partiaræ locationem, malè reponere solent; *Non esse hanc locationem, sed contractum innominatum, do ut facias.* Cum enim in omni locatione merces sit danda, non aliquid faciendum, ita planum est, hic abesse substantialem locationis partem, mercedem nempe, sine quâ nulla est locatio & conductio. Sed inquis, datur hic pars fructus rei, quæ in ventione & receptione in hospitium consistit. Ergo merces non factum intervenit. At hunc, rei concessæ fructum esse, constanter nego sed ventione, receptio in hospitium, ipsum factum conductoris est, & medium utendi, per quod ille navi hospitioque utitur, fructumque percipit; quemadmodum per culturam agri per messem

An aliarum rerum præter prædia conductio sit partiaræ dubitatio.

B

sege-

segetumque separationem & collectionem, fructus ex agro percipiuntur, non fructus ipsi sunt. Cum ergo, ut alter usum habeat mei vehiculi, vel navigii, mihi quidem aliquid facit, operam nempe præstat transvectionis, rectè dicimus contractum esse innominatum, *do ut facias*, non locationem: Idem dicendum est, si cui fundum sibi colendum concedam, ut certorum agrorum meorum fructus mihi colligat aut alios fundos mihi colat; nec enim talis colonus partiaris, nec ipsa inter nos conventio, locatio dici poterit.

Th. XV.

2. Ex parte
Locatoris
Objectum est
portio fru-
ctuum.

Objectum locationis ex parte locatoris, est pars seu quantitas fructuum, ex re locatâ percipiendorum, & hæc vel quarta, vel tertia, vel dimidia pars esse solet, prout majorem aut minorem, cultura agri, cura pecorum partiariorum, sive gregis v. g. ovium, caprarum similiumque, sumptum requirit, & prout major atque major fundi locati esse solet fertilitas, & vis naturalis. Non enim tantam partem fructuum ex sterili, quantam ex fertili agro accipit, habere locator potest. Unde & hæc mercedis in fructuum quantitate determinatio, in proportione ad præstandam operam & impensam culturæ secundum naturalem æquitatem fundatur; Atque ideo si dimidia fructuum pars pensionis nomine promissa sit, cum secundum peritorum æstimationem tantum quinta pars esset præstanda, meritò remedio *legis 2. C. de Resc. vend. colonus utitur, arg. l. 2. pr. l. 22. §. 3. ff. locati*, nec tamen hoc ad damna extra contractum ex superveniente casu contingentia est extendendum, quippe quæ ob societatis imaginem, quæ huic contractui inest, communicantur. *d. l. 25. §. 6. ff. locati*, de quo paulo post dicam. Illud hic adjicio, quod pars pensionis præstanda, quia ex conventionne varia esse potest, *in d. l. si merces. 25. §. vis. 6. ff. locati, in l. licet. 8. C. eod. & in l. si pascenda. 8. C. de part. non definiatur.*

Vid.

Vid. Tabor. de jure Socid. c. 2. Idem de admodiat. membr. 2.
c. 1. n. 1. Felicius de Societat. c. 9. n. 56.

Th. XVI.

Sed hic quoque non exigua est Doctorum disceptatio,
Anne contra naturam sit locationis, quæ nummos ut emptio requirit,
si non in numeratâ pecuniâ, sed in parte fructuum, merces constituatur?
Et quod præcisè requiratur pecunia numerata sentiunt
Gomez ad l. 5. ff. de præscr. verb. n. 22. Lessius de J. & J. lib. 2.
c. 24. n. 2. Bachov. ad Trent. Vol. 1. Disp. 29. th. 3. lit. G.
Mantic. de tac. & ambig. convent. lib. 5. tit. 1. n. 10. & tit. 2. n. 1.
& 35. Perez. in C. de locat. Goehauf. 2. Peric. Acad. peric. 4 qu.
27. Bicc. in tr. rer. quot. sect. 4. th. 95. & seqq. Franzk. tit. locat.
n. 64. & seq. Timæ. Fab. Disp. 24. ad Inst. tit. de locat. & cond.
§. pen. Eckold. ad tit. ff. locat. §. 6. & alii.

An
merces neces-
sariò in num-
mis sit consti-
tuenda?

Th. XVII.

Mihi tamen, quod & in aliis, præter pecuniam numera-
tam, rebus, consistere possit merces, absurdum non videtur,
qui & in eo quoque emptionem à locatione differre puto,
quod illa præcisè numeratam pecuniam requirat, §. item
pretium 2. Inst. de Empt. & vendit. l. Origo emendi. 1. §. sed an sine.
1. ff. de Contrah. empt. l. empti fides 9. C. eod. l. 1. de rer. permut.
nisi quod ex post facto, alia res in solutum dari possit, non
mutata contractus natura, l. pretii 9. C. de Rescind. vend. Ast
locatio initio statim mercedem in fructibus constitutam reci-
pit. l. si olei 21. l. licet certis 8. C. de locat. l. si pascenda 8. C. de pact.
l. si merces. 25. §. vis major 6. ff. locat. l. & hac distinction. 35.
in fin. ff. eod. Cum & pecuniæ vox, cujus in mercedis expres-
sione mentio fieri solet, ad fructus & alias quantitates trans-
ferri soleat. l. fin. junctâ præced. C. de Const. pec. l. mutuum damus
2. §. 3. ff. de cred. l. 1. l. 222. d. V. S. & ita mecum sentiunt. Coras.
2. Miscell. 11. Cujacius 8. ad African. in l. 35. §. fin. ff. locat. Vas-
quius l. 3. Illustr. contr. c. 13. Pinel. ad rubr. C. de rescind. vend.

Merces et-
iam in aliis
rebus quam
nummis con-
stitui potest.

p. 2. c. 3. num. 29. & seq. Wesenb. ad tit. ff. locat. n. 7. Vultejus ad Harpr. ad §. 2. Inst. de locat. Ungep. Exerc. Justin. 15. qv. 1. Riemer. Decad. 11. quæst. 1. Brunn. ad l. si olei 21. C. de locat. quam etiam opinionem, Menchaca. controuv. usufrequent. lib. 3. c. 52. col. 1. Contra communem, ab orbe universo receptam esse testatur.

Th. XVIII.

Distinctio inter locationem rei & operarum.

Nec operatur in contrarium quidquam, distinctio inter locationem rei seu fruendi, & operarum seu faciendi, quod illa non præcisè, hæc verò præcisè numeratæ pecuniæ mercedem requirat. Inquam distinctionem Gregor. Lopez Lib. 1. animadvers. c. 15. Hilliger. in Donell. lib. 13. c. 6. tit. 1. Perez ad tit. C. de locat. num. 3. in fin. Brunn. ad d. l. licet certis 8. C. de locat. aliive multi consentiunt, quod omnes leges, quæ pecuniam numeratam requirunt, de locatione factorum loquantur; quam & ipse lubens exspeciali ratione, quam th. 12. & 14. adduxi, admitto & confirmo. Verum illa distinctio, uti ex dd. th. apparet, locationem quidem ex natura objecti satis bene distinguit, non essentiæ aut naturæ locationis, contrariam fructuum mercedem esse, evincit; quin non esse contrariam, magis probat. Differentiæ enim qualescunque fuerint, ejus, quod distinguunt, non contrariantur naturæ, sed eam specificant.

Th. XIX.

Hahnii sententia declinatur.

Frustra ergò est Hahn. ad Wesenb. n. 7. simpliciter in locatione numeratam cum aliis dissentientibus, requirens pecuniam; quam quidem sententiam suam probare conatur, (1) per Legem 1. §. 9. Depos. l. 25. §. 6. locat. l. 28. §. 2. & l. 46. §. 2. §. 8. eod. l. 1. in fin. mand. l. 26. §. 1. de furt. l. 5. §. 2. de Præscr. verb. (2) Quia cum emptione & venditione locatio comparatur. Sanè posterius non concludit, sed particulariter saltem, & in quibusdam, non in omnibus procedit, alias

alias enim nulla prorsus, inter emptionem & locationem, re-
linqueretur differentia,

Th. XX.

Priores quod attinet leges, singulae erunt excutiendae; *Resp. ad fe-
ges in con-
trarium alla-
tas l. 1. §.
9. ff. depos.*
& quidem *ind. l. 1. §. 9. ff. depos.* non est casus verae locationis,
unde & *genus quasi locati & conducti* dicitur; nec enim quan-
titas, quae mercedis nomine intervenire potest, interven-
nit, sed opera; & objectum locationis est custodia servi, tanquam hu-
jus fructus non est opera, sed haec aliud quid est a custodia, adeo-
que secundum *th. X. & seq.* nec vere merces est: quippe quae pars
fructus est, ex re locata percepta & locatori refundenda. *d. l. 8. C.
locat. d. l. 8. C. de pact. d. l. si merces. 21. §. 6 ff. loc. l. 31. in fin. cod. non er-
gona* ex dictae legis casu, quippiam contrarii infertur, nec quic-
quam ista faciunt verba, *sed quia pecunia non datur, praescriptis verbis
datur actio:* isto enim casu pecunia requirebatur, ut locationis
esset contractus, cum opera, fructus custodiae conductae seu
locatae, esse non possent, nec ideo mercedis nomine venire.
Neque inde sequitur, quia in isto casu stare non poterat loca-
tio conductio, nisi pecunia interveniret: Ergo in omni lo-
catione requiritur pecunia. Deinde non male docet We-
senb. *pecuniae nomen, cujus generalissima quidem acceptio
ex l. tantum 88. l. cum stipulamur. 97. l. Pecuniae verbum. 178. pr.
l. pecuniae 222. ff. de verb. signif. apparet, generale esse & res
quaslibet, quae pondere numero & mensura constant com-
prehendere, quippe quae acceptio, ex citata ab ipso lege
fin. C. de const. pecun. juncta l. praeced. & l. 2. §. creditum ubi Dd. ff.
si certum pet. clara est; atque ideo mercedem non in nummis
solum, sed etiam in pecunia, vel in partibus posse consti-
tui, recte asseruit. At tale quid non sunt, opera servi
custodiendi.*

Th. XXI.

*Lex v. 25. §. 6. ff. locat. expressè Hahnio contrariatur, Resp. ad l.
25. §. 6. ff.
quip-locat.*

quippe utrumque colonum dicit Gajus, & qui ad numeratam pecuniam conduxit, & qui pro parte fructuum.

Th. XXII.

Resp. ad l.

Lex 28. §. 2. ff. locat. nihil quoque adversi habet, in locatione enim domus, secundum th. 12. & 14. fateor, non posse fructuum partem mercedis nomine venire, sed plerumque pretium numeratae pecuniae requiri, quod tamen nequidem in d. l. dicitur. Non tamen inde sequitur, E. in omni locatione numerata requiritur pecunia: Imò & pretii vocem generalem esse, & alias quasque res, quibus quid aestimari potest, comprehendere, ex Sabini Cassii, Nervæ & Proculi sententiâ & dilceptione patet, quâ an in emptionibus pretium in numerata pecunia consistere deberet, quærebant. §. item pretium 2. Inst. de empt. & vend. l. Origo 1. §. Sed an 1. ff. eod. Confer. l. 9. C. eod. l. 1. ff. de rer. permut.

Th. XXIII.

Resp. ad l.

Lex 46. ff. locati, de locatione uno nummo facta loquitur, quod locatio illa non sit. Inde concludere E. locatio numerata pecuniâ fieri debet, ridiculum est.

Th. XXIV.

Resp. ad l.

Lex 52. ff. locati. pariter nihil infert, saltem casus dissensus, circa quantitatem mercedis, deciditur, non qualis merces esse debeat, definitur.

Th. XXV.

R. ad l. 58. ff. loc.

Lex 58. ff. locat. Mentionem facit pretii, quo locatio facta fuerit, de qualitate mercedis in genere nil determinat; nam numeratâ pecuniâ fieri posse, & plerumque ac regulariter fieri locationes, non nego; quod autem semper & ubique requiratur, id falsum dico, nec hoc in d. l. asseritur.

Th. XXVI.

R. ad l. 1. in f. Mandat.

Lex 1. in fin. Mand. nihil dubii parit, dicitur contraria officio mandati merces esse, & apponitur ratio, quia interveniente pecuniâ, res ad locationem & conductionem potius reficit. Sanè vera

vera hæc sunt ; Verum quæso, an hinc sequitur, *E. in omni locacione merces in pecunia numerata consistere debet* ? Prætermitto, quod ne mentio quidem *numerata* fiat *pecunia*, cum hæc tamen vox æquè atque *mercedis* generalis sit.

Th. XXVII.

Lex 26. §. 1. de furt. pro meâ & Wesenbecii stat sententia; tantum abest, ut contrarium habeat. Dicitur enim de *de furt.* Colono, qui *nummis* collit, restrictivè, quia & *partibus* fit locatio, quo casu, cum quodammodo societatis jus sit, aliter de furti actione dicendum erat ; Ast qui restringit, generalitatem præsupponit, nempe, & sine nummis posse fieri locacionem, uti utriusque casus exemplum & juris diversa dispositio est, *in l. 25. §. 6. ff. locat.*

Th. XXVIII.

Lex 5. §. 2. ff. præscr. verb. Veram habet distinctionem non assertioni meæ contrarium. In locacione enim facti *L. 5. 2. ff. Pr. Verb.* rem pro pecunia intervenire non posse, quin innominatus fiat contractus, concedo ; sed inde tanquam à specie ad totum genus non valet consequentia. Sileo, quod *pecunia numerata* de qua quæstio unica, nulla fiat mentio.

Th. XXIX.

Et frustra ab Hahnio illuditur, responsio aliorum, quod *Resp. ad Responsiones Hahnii.* in casu *d. l. 5. §. 2. ff. Præscr. verb.* nihil sit, quod nomen *mercedis* habere possit, sine quâ tamen locatio nulla sit. *pr. F. de locat.* Rem enim dictâ *l. 5. §. 2.* pro certâ specie, non pro quantitate, quæ mercedis nomine venire possit, accipi, ex præcedenti paragrapho *1. d. l. 5.* clare apparet. Wesenbecii quidem sententiam effugere quærens, *ad l. 21. C. de locat.* ita respondet, quasi non habeat, quod respondeat ; dicit nempe, verbum *locare* *in d. l.* improprie significare contractum innominatum, atque ibi speciale esse ; &, rationem contrahendi, admisisse, hanc quasi levem alterationem contractus, quod *mer-*

merces in parte fructuum, quos ipse fundus producit, constitui possit: eoque spectare *l. licet 8. C. eod.* neque contrariari *l. & hac distinctio. 35. in fin. ff. locat.* quia ibi vera quidem conductio fuerit, sed admissam esse, voluntariam compensationem ratione fructuum pro mercede, & addi vult *l. pretii causa 9. C. de Rescind. vend.* Verum in speciem hæc dicuntur, nihil veri responsi habent. Sanè ficta & insolita est illa verbi locare in *d. l. 21.* acceptio, quæ nec probatur, & merito in propria significatione, quæ & rubricæ tituli convenit, propter §. 2. *Consti. ut. de novo cod. fac. ibi: & congruis subdere titulis,* est accipienda. Quod autem alii ad hanc legem divinant, mercedem ab initio in numerata pecunia fuisse constitutam, deinde vero intercessisse pactum de solvenda vice ejus, certâ olei ponderatione; id ne umbram quidem probabilitatis, ex *d. l. 21.* habere potest, taceo, quod in *d. l. 21.* proposita conventio bonæ fidei esse dicatur, at *do ut facias;* contractus b. f. non est, *Zoel. in Comment. ad ff. tit. d. locat: & cond. n. 18. &*, quod notat *Perez. ad tit. C. de locat. & cond. n. 3.* Quoniam dicit Imperator, in ea specie partes poenitare non posse, adversus naturam contractuum innominatorum, in quibus poenitentia locus est (*Idem Perez. ad tit. C. de Condit. ob causam dator. n. ult.*) Sequitur sua sponte in *d. l. 21.* non esse calum innominati contractus, sed veram locationis speciem.

Th. XXX.

An per le-
vem altera-
tionem con-
tractus, mer-
ces in fructu
constituatur.

Porro quod Hahnus de levi alteratione contractus, quâ merces in fructu possit constitui, addit, non ad refutationem eorum, quæ contractum locationis in fructuum mercede confirmant, pertinet, sed magis ad comprobationem ejusdem; Unde etiam quam huc spectare dicit *l. 8. C. locat. &* quam non contrariari putat *l. & hac. 35. in fin. ff. eod.* vim suam quam in contrarium habere putantur, suâ sponte amittunt. Cæterum adeo nihil obstant, ut etiam pro meâ militent

rent sententiã. Quamvis & illud negetur, neque ab Hahnio probetur, quod per aliqualem saltem alterationem contractus, locati merces *in d. ll. in fructu* constituatur; quin verè in fructibus merces consistit, nec contractus in mercede fructuum alteratur, sed specificatur, secundum ea, quæ superius in thesi 18. dicta sunt.

Th. XXXI.

Præterea quam addit Hahnus legem *pretii causa 9. C. de Quis casus fit Rescind. vend.* & quæ ei par est, & ab aliis pro contrariã sententiã adducitur, *l. 35. in f. ff. locat.* eum casum habet, ubi per pactum adjectum vel superveniens placuit, ut nomine conventi pretii certus frumenti modus acciperetur, quod fieri posse admitto, contrarium quid inde sequi nego, omnis enim contractus pactis formari potest *l. Jurisgentium 7. §. Quinimò 5. ff. de pact. mutari nequit. d. l. 9. C. de Rescind. vend.*

Th. XXXII.

Forma locationis partiariae, in eo consistit, ut initio statim merces non in nummis, nec simpliciter in pecuniã sive in quantitate, id est, rebus numero, pondere & mensurã constantibus, sed in certã fructuum, quæ ex re locatã, sumptu & impensã conductoris percipiuntur, portione constituatur; secundum ea, quæ thesi XII. & aliis sequentibus dixi; Unde etiam in hac conventionione, quædam societatis est similitudo; & ex regulis, quæ de societate scriptæ sunt, leges suas & jura, hæc sortitur locatio. *l. si merces 25. §. Vis major. 6. ff. locati. & ibi Bart. Bald. in l. emptorem 9. C. de locatio. n. 7. Abba in c. propter X. de locat. num. 14. Angelus in princ. Inst. loc. n. 4. Franciscus Conanus lib. 7. Comment. Jur. Civil. c. 11. n. 1. & n. 21. Johan. Garsias de expens. c. 14. n. 21. Mantie. de tacit. & ambig. convent. lib. 5. lit. 2. n. 26. & seq.* Quod si verò initio statim, societatis contrahendæ animo, opera & fundi usus, in communẽ conferantur, meritò id, quod actum est spectatur

C

tur

1

tur & societatis regulis concurrentibus, societas non locatio & conductio contracta dicenda est. Videatur. Ol. Auret. ad Merill. dispunct. 24. ferè in fin. Idemque dicendum est, si pars fundi, quoad proprietatem, communicetur cum alterius operâ, ut fructus ipsi communicentur; quamvis enim hi partiarrii sint, coloni tamen partiarrii minus rectè dicuntur. arg. d. l. 25. §. 6. ff. locati. Vid. Dn. J. O. Tab. de jure socid. cap. 2. num. 8.

Th. XXXIII.

Finis locationis partiarriae.

Finis locationis partiarriae non est, ut dominium quemadmodum in conventionione socidæ, uti Italici illa vocatur locatio, de quâ vide Carpz. p. 2. c. 37. d. 10. Sim. Pistor. Conf. 11. J. O. Tabor. d. tr. de Jur. Socidæ. Sed ut usus & fructus rei pro certâ fructuum ejusdem rei quantitate, quæ mercedis locum subit, habeatur; omnisque cum fertilitas, tum sterilitas, damnumque quodlibet aliud, in fructibus contingens, sit commune. l. 25. §. 6. ff. locat.

In quo locatio partiarria ab aliis differat contractibus.

Quatenus ergo merces intervenit est locatio conductio, & differt à commodato, mandato & deposito, quæ gratuita sunt, & præter honorarium nullam admittunt mercedem aut præstationem. §. item is, 12. Inst. de obl. quæ re contrah. l. depositum. 1. §. si quis. 9. ff. de depos.

In quonam locatio partiarria cum societate conveniat.

l. Obligatio. 1. §. 4. l. remunerandi. 6. in pr. ff. mandat. Quatenus verò damnum & lucrum, pro conventa portione communicantur, ad societatis naturam inclinatur, atque inde jura plurima mutuatur arg. l. 25. §. 6. ff. locati. ab eâ tamen differt, quatenus certa merces in certâ fructuum portione constituta intervenit, simul & per hoc, à qualibet aliâ locatione determinatur, quæ vel in pecuniâ numeratâ consistit, vel in fungibilium certa quidem mensura aut quantitate, verum quæ non in portione consistit eorum fructuum, quæ ex re percipiuntur, sed quæ certa & eadem semper est, nec ex fertilitate aut sterilitate, justâ proportionem augetur aut minuitur.

In quonam à Societate & aliis locatio-num speciebus differat.

Th.

Th. XXXIV.

Effectus hujus locationis Generales consistunt in obligatione mutua, & in actione secundum communia omnium locationum jura, de quibus agere omitto. Singulares & propriae, secundum quas & ipsa formatur obligatio & actio, hæ sunt Primus, quod & damnum & lucrum omne sit commune, inter locatorem & conductorem, adeoque nec propter augmentum de augenda pensione, nec propter decrementum de minuenda eâ, quaestio esse potest; quippe cum societatis quodammodo jure gaudeant, ex regulis quoque, quæ de societate scriptæ sunt, jura sua sortitur, inque hoc à communi locationem lege recedit. l. 25. §. vis major. ff. locati. & ib. Bart. Bald. in l. emptorem C. locat. n. 7. Abb. in cap. propter sterilitatem, X h. t. n. 14. Angelus in pr. Instit. locat. n. 4. Francisc. Conanus lib. 7. Comment. Juris Civil. c. 11. n. 1. & n. 13. Mantica. de tacit. & ambig. convent. lib. 2. tit. 5. n. 34. Garf. de expens. c. 14. n. 21. idque etiam eo casu procedit quo alias casus fortuitus, & vis major à conductore iustineri solet, ut puta cum belli tempore contraxerit, quod tum in se casum conductor suscepisse videatur. Köppen. decis. 27. n. 15. sibiq; id imputare debeat, Alex. Cons. 112. circ. fin. Carot. in ir. de Conduct. p. 3. tit. de remiss. merced. num. 10. Nam in colono partiaro hæc jura & rationes non procedunt, cum magis pro socio, quam pro conductore habeatur, unde is tale etiam damnum, uti omne & quaecunque lucrum, commune habet. Köppen d. decis. n. 21. Richt. Dec. 81. n. 40. ubi hæc Jenensium responsò confirmat. Gail. l. 2. Obs. 23. n. 14. Franzk. tit. ff. locati n. 131. Mantica. l. 3. tit. 2. n. 26.

Effectus partiarie locationis sunt vel Communes vel Propriae Primus effectus Specialis.

Locatio & Cond. part. de Societatis natura participat.

Th. XXXV.

Sed quid de semine & impensis culturae dicendum, an ne harum per deductionem ratio habebitur? Ita quidem putat Alvar. Valasc. de jure Emphyterit. qv. 30. n. 9. & Garf.

An Colonus Partiarus impensas cul- d. s.

A

tura deduce- -d. c. 14. n. 23. & l. 1. n. 11. 12. Nisi inquiring, aliter conventionis
re possit. lege expressum sit; Partiarus colonus, deducet impensas

Affirmant factas pro fructibus seminandis, colligendis & conservandis.
Alv. Valasc. l. fundus qui 51. ff. famil. ercisc. ibi: quia nullus casus intervenire po-
& Garf. test, qui hoc genus deductionis impediatur. l. si à domino 36. §. fin. ff. de
hered. pet. ubi Paulus more suo, latè exponit, quid veniat no-
mine lumpus, qui fit gratia colligendorum fructuum. l. fru-
ctus 7. ff. solut. matrim. l. quod in fructus. 46. ff. de usuris. Ideoque
deducuntur ex integro fructu, l. si unus 67. §. si unus. 1. l. socium
60. §. socius 1. ff. pro socio l. cum duobus 52. §. si quis ex sociis 15.
Quæ omnia in sociis habent locum, & ad eos præmonstrata
videri possunt; semper enim socius proprias expensas dedu-
cit, communes autem imputantur sociis pro rata, quia id
exigit ratio societatis. Et licet in partiaro colono, nonnul-
li velint inducere consuetudinem contrariam, quæ deroget
juri, ego tamen istas consuetudines suspectas semper ha-
beo, qui didicerim consuetudinem probandam esse legiti-
mo modo &c. Hæc Garfias.

Th. XXXVI.

Negativa
verior.

Verùm contrarium juri convenientiùs dici videtur,
c. 26. vers. cum enim Deus. X. de Decimis, quippe colonus par-
tem fructuum tantum pro opera & expensis accipit, Felic.
de Societ. cap. 27. n. 46. & seqq. Petr. de Ubald. de duob. fratrib. part.
6. n. 14. Vincent. Carroc. n. de locat. cond. part. 4. quest. 39. n. 6. &
seqq. ubi hanc communem esse sententiam testatur. Quod
enim dictarum, præcedenti thesi, legum rationem attinet,
illa tantum in iis juris casibus obtinet, ubi non ipsa opera &
impensæ id sunt, quod ab alterâ parte in communionem con-
fertur; sed aliud quid est, quod confertur, supra quod, si im-
pensarum amplius quid collatum fuerit, meritò ante dedu-
citur, secundum allatas à Garfia leges. Ast in præsentî casu,
aliter res sese habet, quippe cum locator agrum suum, seu

Potius

potius usum, sive vim & virtutem ejus annuam, in commu-
ne quasi conferat, conductor vero culturam & impensam,
merito hanc, à perceptis è fundo fructibus, deducere non de-
bebit; ne nihil contulisse, & gratis, fructus, deductione im-
pensarum minutos, cum locatore divisisse videatur, facit §.
de illa. 2. Inst. de societ. l. si non fuerit. 29. ff. pro socio. l. 1. C. eod.

Th. XXXVII.

Omnes ergo qui provenerunt fructus, non habitam im-
pensarum ratione, æqualiter, aut secundum conventam por-
tionem dividi debebunt; *arg. d. c. 26. vers. Cum enim X. de de-*
rimis. Joh. Babt. Costa de facti scient. & ignor. inspect. 33. n. 7. Franc.
Marc. 1. Decis. 888. n. 12. Menoch. de arbitr. jud. qu. cas. 315. n. 2.
In tantum, ut licet colonus partiarius minus perceperit,
quam seminavit, de eo tamen quod percepit, partem domi-
no præstare teneatur. *Bald. in l. licet. 8. n. 10. C. locat. Mantic.*
de tacti. & ambig. convent. lib. 2. tit. 2. n. 33. & seq. lib. 5. tit. 10. n. 32.
Et ratio est, uti dictum, quod impensæ & sumptus, quos con-
ductor fecit, semper in concessione fundi, ejusve factâ à lo-
catore copiâ, & permissio usu, compensationem habere cre-
dantur. *arg. dd. ll. & quoniam, si deduceret colonus impen-*
fas, nihil esset, quod in hanc locationis quasi societatem con-
ferret, & qualemcunque de reliquo fructuum caperet par-
tem, eam extra omnem societatis & locationis speciem ca-
peret. Et quamvis ne culturæ & impensarum quidem, ob
exiguitatem fructuum, recipiat æstimationem conductor,
tamen cum & idem sterilitatis casus, justa proportione loca-
torem premat, quippe qui omnem agri sui vim & fecundi-
tatem naturalem eodem casu amittit; merito quodcunq; ori-
tur damnum, pariter utrique, jure quasi societatis, quam talis
locatio sapit, ferendum erit. l. 25. §. 6. ff. locati.

Th. XXXVIII.

Non tamen hoc quod de non deducendis culturæ im-

C 3

Expensa
perpetua uti-
pensis

Omnes fru-
ctus fundi
conducti sunt
dividendi.

Quamvis
minus quam
seminavit
conductor,
percipiatur.
Ratio ejus.

M

litatis causa
facta condu-
tori partia-
rio sunt re-
fundenda.

penſis dixi, ad illas extendendum eſt expenſas, quæ perpe-
tua utilitatis cauſa in rem conductam factæ ſunt, qualescun-
que etiam fuerint; has enim ut quaslibet meliorationes, à
domino fundi repetit, cum non ad fructum, ſed ad rem per-
tineant, nec in conductionis conventionem venerint; ex
conducto ergo actione has recuperabit *l. dominus. ff. in con-
ducto. 1. ff. locat. vel exceptione doli mali deducet, l. colonus
pen. ff. locat. l. Paulus. 14. ff. de doli mali except.* Menoch. *de arbit.
jud. lib. 2. caſ. 215. n. 4.* Ludovic. Molin. *de j. & j. ir. 2. Diſp. 463.
n. 6.* idque ſine diſtinctione inter modicas & magnas. Felic.
de ſocietat. cap. 27. n. 45. Joh. Garſ. *de Expens. c. 1. num. 16.* Lau-
terb. *ad tit. locat. §. 2. n. 22.*

Th. XXXIX.

Quæſt.

Quæritur porro, quid hoc dicendum ſit caſu, ſi conve-
nerit, ut conductor v. g. dimidiam fructuum partem ex a-
gro avehendam, loco mercedis locatori daret, aut centum
florenos numeraret, an magnâ exiſtente ſterilitate, centum
petere locator, an vero dimidiam fructuum portionem dare
conductor poſſit? Et: an hoc ſaltem caſu, aut impenſas dedu-
cere, aut remiſſionem penſionis petere poſſit conductor?
Quod utique videtur, cum merces conſtituatur in numeratâ
pecuniâ, & portio fructuum, debita certâ pecuniæ ſummâ
æſtimetur, adeoque & ſocietatis ratio, in hocce contractu
ceſſare incipiat, quippe qualiscunqve ſit, aut ubertas aut ſte-
rilitas, ſemper merces eadem eſt, centum nempe floreno-
rum, cujus penſionis ſi nulla fieret remiſſio, iniquitas eſſet
ſumma. Ad hæc verò ut convenienter reſpondeatur, diſtin-
ctim procedendum erit. Et *Primò* quidem erit inſpicien-
dum, An alteruter contrahentium ſibi electionem conſti-
tuerit, utrum habere aut dare velit portionem fructuum, aut
100. An verò nihil de ea ſit dictum. Quod ſi locator ſibi e-
lectionem ſervaverit, expirabit partiarie locationis natura,
&

& omnis ejus cessabit effectus, adeoque & remissionem, in
casu sterilitatis *ex l. Ex conducto 15. §. si vis tempestatis. 2. ff. locati,*
communi locationum jure, petere conductor poterit, & im-
penarum in culturam factarum ratio habebitur.

Th. XL.

Quid verò si portione fructuum contentus esse velit lo-
cator? Sanè audiendum esse, & de remissione pensionis e-
liminandas esse querelas, æquitati secundum locationis con-
ventionem, consentaneum puto. Quodsi verò condu-
ctor sibi de electione, in tali conventionem pacto prospexerit,
retinebitur natura partiariæ locationis; atque ideo si magna
sit agri fertilitas, fructuum promissam portionem conventâ
summâ centum florenorum, quasi emptam habebit, cen-
tumque dabit locatori, quodsi verò vis tempestatis calamito-
sa contigerit, conventam qualiumcunque fructuum portio-
nem dabit, nec remissionem aliquam *ex l. ex conducto 15. §. si*
vis tempestatis 2. ff. locati, habebit, propter jura societatis, quam
ista sapit locatio conductio, secundum ea, quæ dicta sunt supe-
rius. Idem dicendum est, si nihil de electione expressum,
sed simpliciter, ut portio certa fructuum qui nascuntur, aut
centum dentur, convenerint. In disjunctivis enim obliga-
tionibus i. e. cum illa aut illa res in conventionem, aut
in contractum deducitur, & promittitur, rei semper est
electio. *§. si quis agens. 33. vers. ideo autem plus petere intelligitur.*
§. de Act. l. plerumque 10. in fin. de jure dot.

Quæst.

Th. XLI.

Secundus Effectus Partiariæ locationis & conductionis, in II. Effectus
communicatione onerum realium consistit. In qualibet alia est in comuni-
catione onerum realium. In quidem locatione prædiorum, disceptatio est, quem realia
sequantur onera, num locatorem, an verò conductorem? *Quem in alia*
Et posterius per Gloss. in l. 2. vers. fructus. C. de Annon. & tribut. *Quem in alia*
& l. Imperatores 7. ff. de Publicanis & vestigal. communiter af- *quavis loca-*
firmat *tione onera*

realia se-
quantur?

firmant Dd. quos tamen Garsias *de expensis* c. 14. n. 18. & 19. ex eodem fundamento, ex quo id affirmare conantur, nempe quoniam talia onera fructus sequuntur, refutat; quod nempe ideo locatorem tenere debeant, quoniam is pensionem accipiendo, frui fundo jure censeatur. *l. non utitur* 38. & *l. quia* 39. ff. de Usufr. *l. prædiorum* 30. ff. de usuris. junct. *l. 13. de Impens. in res dot. fact. l. Æs quidem* 2. C. de annon. & tribut. Caterum cum hoc temperamento, ut colonos quidem pro oneribus & tributis conveniri posse, ex ratione *d. l. Imperatores*, concedat, sed ita, ut in partem mercedis sive pensionis, soluta locatori sint imputanda, tantoque minus conventæ pensionis solvendum add. J. O. Tabor. *in Comment. de contr. & jure Colon. th. 49. & tract. de metat. p. 2. c. 3. th. 19.*

Th. XLII.

In praxi ob-
servatur.

Et hanc sententiam praxis tenet, & sequitur uti testis est Carpz. *p. 2. Const. 40. d. 5. Richter. dec. 70. per tot. & specialiter in num. 34. ibid.* ubi & illustris Jenensium Collegii responsa adducit, *Mev. tr. de pensionariis qu. 4. à n. 42. per plur.*

Exceptio-
nem patitur
in Colono
partrario
qui de oneri-
bus partici-
pat.

Exceptionem autem Garsias *d. c. 14. n. 20.* in colono partiario facit, cui portio fructuum pro industriâ & culturâ conceditur, quod is ratione fructuum, pro quota vel parte suâ collectas solvere teneatur, *per l. si merces. §. vis major.* Adde *Sichard. Cons. 11. de Contract. n. 11. Mantic. de tacit. & ambig. convent. lib. 9. tit. 2. n. 26. & seqq. & tit. 12. n. 4. & 21. Klock. de Contributionib. cap. 11. n. 171. & seqq.* Contrarium est apud *Mev. d. tr.*

Sumptus me-
tatorum

d. tr. qu. 4. n. 65. qui tamen ipse aliud sentit. *ibid. n. 197. 198.* idemque de metatorum sumptibus, *von Einquartirungs- Rossten/* per easdem rationes, nec non de decimis *per c. 24. & 26. X. de decimis*, ut nempe & hæc onera inter utrumque dividantur, erit dicendum, qua in re tamen cautione opus est.

Decima

Vid. Mev. d. tr. q. 4. num. 192. per plur seqq. Et decimæ quidem de utraque & coloni & locatoris portione, statim post separationem,

nem, & antequam dividantur sunt solvendæ. c. 24. & 26. X.
de decimis. Vincent. carroc. locat. Cond. part. 4. qu. 39. n. 19. Va-
lasc. de jur. emphyt. qu. 30. n. 15.

Th. XLIII.

Tertius partiarie locationis effectus est, quod propter
communione fructuum, & quod inde jus retractus a non-
nullis inducitur per constit. Friderici, Sancimus s. feud. tit. 13. &
duas seqq. partarius colonus, partem suam fructuum, potius
domino fundi, quam extraneo teneatur vendere, si eam ven-
dere sit animus; quemadmodum decisum ex Rob. Marant.
quest. legal. disp. 8. n. 32. & Joa. Sichard. in l. 1. n. 8. C. de dol. refert
Richter 2. Vol. Consil. 17. n. 10. Quod tamen de immaturis & non-
dum separatis intelligendum puto. Carpan. in Commentar. ad
Constitut. Mediolan. 2. c. 382. n. 17. & c. 386. n. 1. & seqq. Divisis enim
fructibus, societatis cessat ratio, & plenè dominus eorum
factus conductor, vendere cui velit, nullo jure prohibetur.

Th. XLIV.

Quartus effectus est, quod nullam tacitam, ut in alia condu-
ctione prædiorum rusticorum, locator in fructibus pro pen-
sione hypothecam habeat; cum ipsorum fructuum pro parte
indivisa dominium ejus fiat. l. 25. §. 6. ff. locati. junct. l. neque pignus
4. ff. de Regul. Jur. l. si rem 29. ff. de pigner. act. l. ex sextante 30. in fin.
ff. de except. rei jud.

Th. XLV.

Quintus Effectus, quod Colonus partarius, quia quoad
suam partem, domini instar est, & fructus a quocunque per-
ceptos sibi acquirit arg. l. 1. §. 1. & l. cum duobus, 52. §. verum 2.
ff. pro socio. de fructibus, etiam ante separationem a fure abla-
tis, non solum furti actionem l. si apes. 26. §. 1. ff. de furt, sed &
condictionem furtivam habeat, quæ alias domino tantum
competit, l. 1. ff. de Condict. furt. Bachov. ad §. is verò ad quem 36.
Inst. de R. D. Lockam. q. Justin. 149. in fin. Ludvv. ad d. §. is ve-
rò ad quem. Quamvis Ludvv. dictam sententiam dubio non

D

care-

III. Effectus
quod colonus
suam fructu-
um partem
Domino fun-
di, præ alio
vendere te-
neatur.

IV. Effectus
quod hypo-
theca in fru-
ctibus cesset.

V. Effectus
quod Colonus
partarius e-
tiam Condi-
ctione furti-
vam habeat.

carere ait, propter illa, quæ habet Ægid. Hortens. ad d. §. Nema-
 pe per communia locationum jura ex l. cum in 60. §. messem 5.
 ff. locati. l. si apes 26. §. 1. l. si servus 61. §. locavi 8. l. Fullo 82. §. Fru-
 gibus 1. l. si cujus 85. ff. de furt. Quibus tamen neglectis, colo-
 no partiario, quia instar socii est d. l. 25. §. 6. ff. locati. & pro
 parte sua instar domini, fructibus à fure defectis aut decerptis,
 non modo actionem furti, sed & conditionem pro parte sua
 tribuit Vinnius, ad d. §. is vero ad quem, cum id ipse Paulus in-
 nuat, d. l. si apes 26. §. 1. de furtis, cum dicit colonū qui nummis colit,
 quibus verbis aliud in partiario dicendum esse significare ve-
 lit. Calonum nempe partiarium deceptis à fure fructibus, non
 modo actionem furti, sed & conditionem pro parte sua ha-
 bere.

Th. XLVI.

VI. Effectus
 quod fructu-
 um collectio
 fit domino
 denunciante.

Sextus effectus, quod fructus maturos Colonus partiarius
 antequam id domino fundi denunciaverit, separare & collie-
 gere non possit, (Carpan. in Comment. ad Statut. Mediolan. c. 382. n. 17. & 11. & seqq.) separatos quoque in agro, collectionis
 tempore, cum domino partiri, (Carpan. ad Statut. Mediolan.
 c. 382. n. 20. Vide Wehner. observ. pract. Voce Wiederkaufflit-
 che Zinse.) partemque domini, ad domum ejus avehere te-
 neatur. Sichard. in l. acceptam. 19. C. de Usuris n. 17. & Petr. de
 Ubald. de duobus fratrib. p. 6. n. 15. & p. 3. n. 15. Nisi fortè in di-
 versa civitate seu municipio habitaverint, dominus & colo-
 nus; quo casu ad aliam civitatem, fructus ferre non tenebi-
 tur. arg. l. pro locis. 6. & l. mediterranea. 9. C. de annon. & tribut.
 Confer. Hector. Felic. de societate. c. 27. n. 51.

Th. XLVII.

VII. Effectus
 est in jure
 competen-
 tie.

Septimus effectus est, quod Partiarius colonus ex societa-
 tis jure, beneficio competentie gaudeat. arg. l. 25. §. vis major.
 6. in fin. junct. §. sed & si quis. 38. Inst. de act. l. verum est, 63. pr. &
 §§. seqq. ff. pro soc. atque ita inter alios mecum sentiunt Johann
 Vincent. Honded. Vol. 1. Consil. 85. n. 23. & Petr. Nicol. Mozz.
 de

de Contract. tit. de societ. column. 4. n. 24. & Heft. Felic. tit. de So-
ciet. c. 31. n. 35. Qui posteriores tamen, per savitiam domino-
rum, misellos rusticos carceribus mancipantium, & ad ex-
tremam miseriam redigentium, pluries contrarium conti-
gisse testantur.

Th XLVIII.

Contraria conductioni partiariae est dissolutio ejusdem; *Contraria in
dissolventi
modis sunt.*
cum autem quaelibet locatio, stet conventionem contrahen-
tium, & ad heredes etiam transferatur, tum conductoris. §.
ult. Inst. de locat. l. sed addes. 19. §. ex conducto 8. l. cum in plures. 60.
§. heredem. 1. ff. locat. l. viam veritatis. 10. C. eod. tum locatoris.
l. qui fundum 32. ff. locati. l. nihil proponi. 120. in fin. ff. de Legat. 1. l.
contractus 24. l. cum conductorem 29. C. de locat. hinc idem ad par-
tariam locationem transferunt Ant. Fab. ad l. 25. §. 6. ff. locat.
Menoch. de adipisc. possess. remed. 3. n. 87. Conf. Joh. Vinc.
Honded. lib. 1. Conf. 85. n. 16. & Mantic. de tacit. & ambig. conv.
lib. 6. tit. 1. n. 13. Felic. de societ. cap. 32. n. 7. ubi rationem ad-
dit hanc, quod inter dominum & colonum partiarium vera
contracta societas dici nequeat. Ast in contrarium Con- *An' partia-
ductionem & locationem partiarium, morte alterutrius, ut
ria locatio
morte solva-
alii arg. l. 25. §. 6. ff. locat. junct. l. Societatem 4. §. 1. l. cum duobus
tur?*
52. §. idem 9. l. verum est 63. §. ult. l. Actione 65. §. morte. 9. ff. pro
soc. sentiunt. Abb. in c. propter de locat. n. 14. Gail. lib. 2. obs. 23.
n. 14. Franz. tit. locati, n. 132. Cui consequens erit, novâ cum
herede opus esse conventionem, sive is universalis sit, sive
particularis. arg. l. nemo 35. l. plane. 37. l. heres. 50. l. adeo 59. ff. pro
socio. Quamvis mihi media placeat sententia, & ad perso-
nam ipsius coloni, cujus maxime spectatur industria, hæc
omnia restringenda videantur, propter rationem, quæ est
in §. solvitur. 5. Inst. de societate. Quod locator magis con-
ductoris personam, quam conductor locatoris elegisse vi-
deatur,

deatur, nec interfit conductoris, qualem habeat locatorem si rem habeat, interfit autem locatoris qualem habeat conductorem, unde morte quidem conductoris, cujus diligentiam & curam probaverat locator, non verò locatoris, hanc solvi locationem dicendum erit; nisi dominus, nullâ habitâ personæ ratione, locasse fundum probetur; quo casu communi locationum jure, in hæredibus quoque staret conductio. Sanè si expressè hoc actum fuerit, ut colonus ipse suâ operâ & industriâ fundum coleret, quin morte coloni solvatur, minus dubii habet. *arg. l. 31. ff. de solut.*

Th. XLIX.

An locator
vel colonus
partiarus
renunciare
possit con-
tractui?

Sed quid de renunciatione statuendum, an locatori atque conductori, renunciatione non dolosâ, hanc locationem in plures annos contractam, dissolvere licebit? Et magis est ut affirmetur: Cum enim renunciationis par in utroque contrahentium ex societatis jure sit ratio, nempe ne fructuum communio, & facienda in agris divisio, discordiæ sit materia, si invitum teneat, *l. 77. §. de legat. 2. merito ex hac & quavis alia justa causa l. si convenerit 14. in fin. cum seqq. ll. 15. & 16. l. Actione. 65. §. Item 6. ff. pro soc. pœnitentia in utroque locum habebit, quamvis, longiora in conventionem sint præfinita tempora. d. l. 14. l. Nulla 70. ff. pro soc.*

Th. L.

An colonus
ob indigen-
tiam locato-
ris expelli
possit?

Frustra ergo in Colono partiaro, quæstio erit: Num eundem, ob propriam indigentiam, locator aut universalis successor expellere possit? quod Sichard. *ad l. ædem 3. C. locat.* negat. Nam cui penitere licet, ei effectu etiam expellere per pœnitentiam licebit. anno nempe finito, & re coloni integrâ, ut tempestiva sit renunciatio. *d. l. 14. l. 65. §. diximus 3. ff. pro soc.*

Th. LI.

An singula-
ris successor

Frustra item est dubitatio: An singularis locatoris successor, partiarium conductorem expellere possit, cum hæc loca-

locatio conductio personas non egrediatur, nec ad alios *colonum pos.*
transferatur, nisi nova secundum societatis jura, intercedat *fit expellere?*
conventio, l. Plane si 37. ff. pro soc. l. Heres socii 40. eod. nec quo-
que alias ullam locationis conventionem, singularis rei suc-
cessor servare teneatur. l. 9. C. de locat. Quod si tamen intem-
pestive expellatur, ea de re, ex conducto actionem, adver-
sus locatorem habebit l. 25. §. Qui fundum 1. ff. locati. Carpz.
p. 2. c. 37. d. 5. & lib. 5. respons. 17.

Th. LII.

Illud quæri adhuc poterat: An colonus intra tempora *An alium*
definita alium æquè idoneum substituendo, a contractu resi- *substituere*
lire possit? Quod quidem, quatenus absque intuitu persona- *possit colon.*
lis coloni modestiæ & industriæ, aut sine pacto de ipsius in co- *partiaris?*
lendo operâ, locatio facta est, licere dicendum erit, arg. l. 6.
C. l. 7. ff. locati: quatenus autem tali intuitu facta est locatio,
rectè negatur. arg. l. 31. ff. de solut. Tabor. de admodiat. membr.
2. c. 5. n. 1. in fin.

Differentiam à cognatis conventionibus nec non af-
finia partiaris conductionis omitto, cum hujus cognita na-
tura differentiam ipsa ministret; nec affinium aut cogna-
tionem habentium expositio, hujus naturam per se de-
clare, sed ad specialem & separatam tractationem
pertineat. Quam bono cum Deo alio tem-
pore exhibendi occasio erit.

T A N T U M.

In Th. IV in fine

Benevolus lector, incuriâ quâdam omissa,
ita restituet:

Nec enim sufficit, ut portio fructuum mercedis loco præstetur,
sed ut à colono præstetur domino, pro usu fundi locati. Hoc autem
casu &c. Cætera benevolentia lectoris ipsa corriget.

COROLLARIA

I.

Conductor quidem ad levem culpam præstandam tenetur, non tamen ad levissimam, multò minus ad casum fortuitum.

II.

Proinde si incendio horrea aut ædificia alia consumpta fuerint liberabitur, nisi ejus culpa contigisse, à locatore fuerit probatum.

III.

Si tamen periculum rei in se susceperit conductor, etiam casum fortuitum præstare tenebitur.

IV.

Non tamen, si ad periculum vel casum se obligaverit, etiam ad insolitum se obligasse, dicendus erit.

Partibus, ut partem capiat, colit arva colonus,
Et partem fructus dat dominoque suam.
Jura sacrata colis, juri sacrate Colone,
Partibus ut justis reddere jura queas.
Ipsa colens tales legum, Themis alma, colonos,
Partibus ex æquis præmia digna dabit.

*Hisce de egregio eruditionis specimine Pereximio
Domino Respondenti Amico suo honorando
gratulari voluit.*

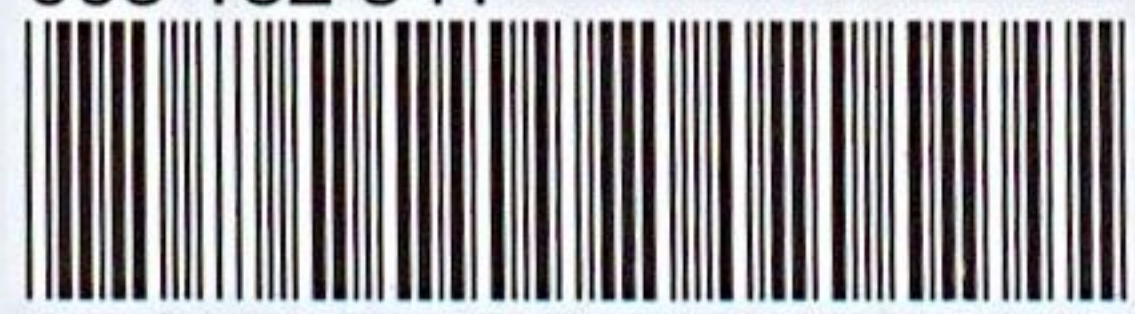
PRÆSES.

F I N I S.

ULB Halle

3

005 132 541

WMA

Farbkarte #13

B.I.G.

NIPAR.

I JURA, ^{1680, 14}

nuente gratiâ,
permissu

E FACULTATIS
RIDICÆ,

in
Academiâ Jenensi,

ÆSIDE
MO Gampffer/J.U.D.

NNO MDC LXXX.

uditorum examini
blicè subjiciet
A. & R.

IANUS Schulz/
ov. Mecklenb.

E N Æ,
n. Jacobi Bauhoferi.

2
1
6

17

22

